

SEESAM LIFE INSURANCE SE

2008.a. MAJANDUSAASTA ARUANNE

Aruandeperioodi algus:	01.01.2008
Aruandeperioodi lõpp:	31.12.2008
Äriregistrikood:	10055769
Aadress:	Roosikrantsi 11 10119 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	610 3000
Faks:	610 3010
E-post:	info@seesamlife.ee
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusala:	elukindlustus (kood 6511)

Sisukord	
Tegevusaruanne.....	4
Raamatupidamise aastaaruanne 2008.a.....	8
Juhatuse kinnitus.....	8
Kasumiaruanne.....	9
Bilanss.....	10
Rahavoogude aruanne.....	11
Omakapitali muutuste aruanne.....	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	13
Üldinformatsioon.....	13
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Juhtkonna hinnangud, mida kasutatakse raamatupidamisarvestuses	23
Lisa 3 Kindlustus- ja finantsriskide juhtimine.....	25
Lisa 4 Kindlustuspreemiad.....	31
Lisa 5 Investeeringutulud.....	32
Lisa 6 Netotulu investeeringute realiseerimisest.....	32
Lisa 7 Netotulu investeeringute väärtuse muutusest.....	32
Lisa 8 Muud tegevustulud.....	33
Lisa 9 Esinenud nõuded netona edasikindlustusest.....	33
Lisa 10 Kindlustuslepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud.....	33
Lisa 11 Tegevuskulud liikide lõikes.....	34
Lisa 12 Investeeringute halduskulud.....	34
Lisa 13 Sidusettevõtja.....	34
Lisa 14 Materiaalne- ja immateriaalne põhivara.....	35
Lisa 15 Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande.....	36
Lisa 16 Aktsiad ja fondi osakud õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande.....	36
Lisa 17 Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande.....	36
Lisa 18 Lunastustähtjani hoitavad investeeringud.....	37
Lisa 19 Müügiootel finantsvara.....	37
Lisa 20 Nõuded, sh kindlustustegevusest.....	37
Lisa 21 Nõuded edasikindlustuslepingutest.....	38
Lisa 22 Raha ja raha ekvivalendid.....	38
Lisa 23 Omakapital.....	38
Lisa 24 Kohustused kindlustuslepingutest.....	39
Lisa 25 Finantskohustused.....	39
Lisa 26 Muud kohustused.....	39
Lisa 27 Kasutusrent.....	40
Lisa 28 Tehingud seotud osapooltega.....	40
Lisa 29 Tingimuslikud varad ja -kohustused.....	41
Sõltumatu audiitori aruanne.....	42
Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek.....	43

Juhatuse ja nõukogu liikmete allkirjad 2008. majandusaasta aruandele.....	44
Seesam Life Insurance SE müügitulu EMTAK lõikes	45

Tegevusaruanne

Seesam Life Insurance SE on 1993. aastal tegevust alustanud üks vanimaid elukindlustusseltse Baltikumis.

2007. aasta sügisel registreeriti ettevõtte Euroopa äriühinguna asukohaga Eestis ning filiaalidega Lätis ja Leedus. Ühinenud ettevõttel on üle 10 kontori kolmes Baltikumi riigis ja ettevõtte haldab 55 000 kliendi riske ja investeeringuid.

Peale Euroopa äriühingu loomist toimus ettevõttes uue organisatsioonistruktuuri juurutamine, ühtsete raamatupidamise põhimõtete ja kontoplaani juurutamine alates 2008. aastast ning filiaalide investeeringuportfellide ühendamise Eesti portfelliga.

Seltsi eesmärgiks on võimaldada klientidele riskidega toimetulekut ja lisaväärtuse loomist, pakkudes paindlikke ja kaasaegseid elukindlustuslahendusi. Selts soovib olla klientidele pikaajaliseks partneriks säästude ja investeeringute haldamisel ning väärtuse kasvatamisel.

Aktsionäride vahetus

Kuni 27. veebruarini 2008 olid seltsi aktsionärid 99% Suomi Mutual Life Assurance Company ja 1% Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS. Alates 27. veebruarist 2008 on seltsi aktsionär 100% Wiener Städtische Versicherung AG Vienna Insurance Group.

Aktsionäride vahetus toimus vastavalt 18. detsembril 2007 aktsionäride vahel sõlmitud aktsiate müügilepingule. Aktsiate müümise põhjuseks oli Suomi strateegia olla keskendunud vaid olemasolevate klientide teenindamisele ja nende investeeringute haldamisele Soomes.

Vienna Insurance Group on juhtiva Austria kindlustusgrupp Kesk- ja Ida-Euroopas. Vienna Insurance Group on suurim kindlustusgrupp Austrias ja suuruselt teine rahvusvaheline kindlustusgrupp Ida-Euroopas.

Muudatused ettevõtte juhtimises

Seoses aktsionäride vahetusega toimusid muudatused seltsi nõukogus. 21. jaanuaril 2008 nimetati nõukogu liikmeks Franz Fuchs. 27. veebruaril 2008 kutsuti tagasi nõukogu liikmed Markku Vesterinen (esimees), Timo Hukka ja Jaakko Salminen ning nimetati nõukogu liikmeteks Rudolf Ertl, Hans Raumauf ja Elke Stocker. Nõukogu esimeheks valiti Franz Fuchs. Seega on alates 27. veebruarist 2008 seltsi uus nõukogu koosseisus Franz Fuchs (esimees), Rudolf Ertl, Hans Raumauf ja Elke Stocker

29. veebruaril 2008 teavitas seltsi juhatuse esimees Erki Kilu ettevõtte nõukogu oma juhatuse liikme lepingu lõpetamise soovist. 13. märtsil 2008 otsustas ettevõtte nõukogu kutsuda tagasi Erki Kilu juhatuse liikme kohalt volituste lõppemisega 30. aprillil 2008.

9. oktoobril 2008 otsustas seltsi nõukogu määrata juhatuse viiendaks liikmeks Olga Rezniku, kes kinnitati ühtlasi juhatuse esimeheks.

Seltsi juhatuses oli 2008. aasta lõpu seisuga 5 liiget. Lisaks Olga Reznikule kuuluvad juhatusse Marika Guralnik, Viktors Gustsons, Tomas Milašius ja Klaus Eberhart.

Seltsi personal

Aruandeperioodi keskmine töötajate arv oli 123 (2007.aastal. 145) ning töötasukulu koos agenditasude ja vastavate maksudega 36,6 miljonit krooni (2007. aastal 26,1 miljonit krooni).

Seltsi müügi- ja arengutegevus

Elukindlustusturule 2008. aastal avaldas kõige suuremat mõju majanduse langus kõigis kolmes Baltikumi riigis. Lisaks mõjutas turu arengut ülemaailmne finantskriis. Elukindlustusturg Eestis langes 33%, Lätis 14% ning Leedus 32%.

Suurim Baltikumi elukindlustusturg on Leedus, kus koguti 2008. aastal 2 378 miljonit krooni elukindlustusmaksid (2007. aastal 3 566 miljonit krooni). Teisel kohal on Eesti kindlustusturg 1 273 miljoni krooniga (2007. aastal 1 913 miljonit krooni) ning kolmandal kohal Läti elukindlustusturg 1 173 miljoni krooniga (2007. aastal 1 371 miljonit krooni).

Viimastel aastatel kasvas elukindlustusturg jõuliselt investeerimisriskiga toodete arvelt. Tootluste langused vähendasid kindlustusvõtjate huvi investeerimisriskiga toodete vastu ning tekitasid nõudlust garantiiga toodete vastu.

Vaatamata turuolukorrale on Seesam Life Insurance SE kasvanud võrreldes 2007. aastaga 8% kogudes 272 miljonit krooni makseid.

Kindlustusmaksed kokku	2007	2008	%	2007 vs 2008
miljonites kroonides				
Eesti	111	107	-4%	-4
Läti	118	133	13%	15
Leedu	23	32	39%	9
Kokku	252	272	8%	20

Turuosad	2007	2008	Turupositsioon
Eesti	5,8%	8,4%	4
Läti	8,0%	11,0%	4
Leedu	0,5%	1,3%	10

2008. aastal sõlmis selts kolmes Balti riigis kokku üle 5 000 uue elu- ja pensionikindlustuse lepingu. Kogumistüüpi lepingutest olid 61 % investeerimisriskiga ja 39% garanteeritud intressiga elukindlustuslepingud (2007. aastal vastavalt 89% ja 11%).

2008. aastal on selts jätkanud jõulist müügimeeskonna arendamist Leedu filiaalis.

2008. aasta suvel alustas selts tervisekindlustuse pakkumisega Leedus. Tervisekindlustuse müügi toetuseks arendati Lätis ja Leedus uut programmi.

Tulles vastu klientide kasvanud nõudlusele garantiiga elukindlustustoodete järele, laiendas selts klientide investeerimisvõimalusi veelgi ja alustas sügisel investeerimiskirjaga elukindlustuse kaudu Austria varahaldusettevõtte C-Quadrat kapitaligarantiiga fondide pakkumist.

Seltsi juhatus on otsustanud alustada II pensionisamba väljamakseteks tootearendust, mis planeeritakse lõpetada 2009. aasta jooksul.

Kuluefektiivsuse suurendamiseks on alustatud mitmete üle-baltikumiliste ühiste projektidega ühtlustamiseks IT-platvorme, kliendihaldusega ja finantsteenusega seotud protsesse ning turundusstrateegiat.

2008. aasta sügisel on seltsi nõukogu otsustanud muuta seltsi nime. Nimevahetus on planeeritud läbi viia 2009. aasta esimesel poolel. Kliente informeeritakse sellest muudatusest aegsasti ning see ei too neile kaasa mingeid muudatusi.

Seltsi investeringud

Seltsi klientide investeringute maht oli 2008. aasta lõpuks 797,9 miljonit krooni, kasvades aastaga 7 % ehk 52,6 miljoni krooni võrra.

Aasta alguses oli finantsvaradest paigutatud 40% aktsiatesse ning fondidesse, 57 % võlainstrumentidesse. Kiiresti muutuv olukord finantsturgudel tingis vajaduse muuta portfelli struktuuri, vähendada aktsiate osakaalu ning paigutada vahendid fikseeritud tuluga instrumentidesse. Aasta jooksul väljuti fondidest, mis ei olnud seotud investeerimiskirjaga kindlustuslepingutega, samuti müüdi osa aktsiatest. Vabanenud raha suunati deposiitidesse. Aruandeperioodi lõpul moodustasid aktsiad koos investeerimiskirjaga kindlustuslepingutega seotud fondiosakutega finantsvaradest 15 %, võlainstrumentid- nii võlakirjad kui ka deposiidid, 81% finantsvaradest. Kui jätta kõrvale investeerimiskirjaga kindlustuslepingutega seotud varad, moodustasid aktsiad vaid 2% investeerimisportfelliga.

Seltsi investeerimistulemustele avaldas olulist mõju kogu maailma finantsturgudel alguse saanud ja nüüd ka reaalmajandusse jõudnud majanduskriis. Seltsi netokulu investeringutelt moodustas kokku 124,4 miljonit krooni, millest 101,4 (82%) oli põhjustatud realiseerimata investeringute väärtuse langusest.

Vähendamaks investeerimiskirjaga, muutis seltsi nõukogu investeerimispoliitikat tunduvalt konservatiivsemaks, et tagada võetava riski ja oodatava tootluse optimaalne suhe.

Omavahendite suurendamine

Seltsi ainuaktsionär WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group viis omavahendite suurendamise eesmärgil 2008. aastal läbi seltsi aktsiakapitali suurendamise. Ainuaktsionär otsustas 26. juunil 2008.a. suurendada seltsi aktsiakapitali täiendava rahalise sissemaksega 62 586 400.- Eesti krooni võrra. Aktsiakapitali suurendamise käigus emiteeriti 312 932 uut aktsiat nimiväärtusega 100.- Eesti krooni aktsia ning aktsia väljalaskehinnaga 200.- Eesti krooni iga aktsia eest. Ülekursi suurus moodustas 100.- Eesti krooni iga aktsia kohta. Aktsiakapitali suurendamine registreeriti äriregistris 14. juulil 2008.a. Seltsi aktsiakapital pärast suurendamist on 78 293 200.- Eesti krooni.

Täiendavalt andis ainuaktsionär 2008. aastal seltsile omavahendite suurendamiseks allutatud laenu 2 000 000.- EURi. Laenuleping ainuaktsionäri ja seltsi vahel sõlmiti 23. detsembril 2008.a. Laen vastab kindlustustegevuse § 68 sätestatud allutatud kohustuse tingimustele.

Allutatud laen arvati 31. detsembri 2008.a. seisuga seltsi omavahendite hulka kindlustustegevuse seaduses lubatud ulatuses. Selts maksab laenujäägilt intressi 10% aastas.

Seltsi majandustulemused

2008. aastal kogus selts 272 miljonit krooni makseid.

Hüvitisi 2008. aastal maksis selts välja kogusummas 72,1 miljonit krooni, millest kindlustuslepingutega seotud väljamaksed olid 71,1 miljonit krooni ja investeerimislepingutega seotud väljamaksed 1,0 miljonit krooni.

Seltsi tegevuskulud (sõlmimis- ja administratiivkulud) moodustasid 67,8 miljonit krooni.

Seltsi 2008. aasta kahjum oli 86,6 miljonit krooni, mis on põhjustatud ülemaailmse finantsturgude kukkumisest tulenevast investeringute väärtuse langusest. Omakapital on aasta lõpu seisuga 85,4 miljonit krooni. Seltsi aktsiakapitali suurus on 78 miljonit krooni.

Täna kliente usalduse eest ning töötajaid olulise panuse eest firma arengus 2008. aastal.

Olga Reznik
Juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne 2008.a.

Juhatus kinnitus

Juhatus kinnitab lehekülgedel 8 kuni 41 toodud Seesam Life Insurance SE 2008.a. raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtted, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab ettevõtte finantsseisundit, majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid õigesti ja õiglaselt;
3. Seesam Life Insurance SE on jätkuvalt tegutsev ettevõtte.
4. Vastutav aktuaar kinnitab raamatupidamise aastaaruandes kajastatud kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste õigsust ja piisavust.

Juhatusesimees
Olga Reznik

Juhatuseliige / vastutav aktuaar
Marika Guralnik

Juhatuseliige
Klaus Eberhart

Juhatuseliige
Viktors Gustsons

Juhatuseliige
Tomas Milašius

Tallinn, 10. märts 2009

Kasumiaruanne

(Eesti kroonides)

	Lisad	2008	2007
Brutopreemiad	4	169 075 336	152 704 085
Edasikindlustuse preemiad	4	-2 397 843	-1 720 188
Netopreemiad		166 677 493	150 983 897
Teenustasud	25	20 986 968	14 994 497
Investeeringutulud	5	22 428 758	23 352 005
Netotulu / kulu investeeringute realiseerimisest	6	-45 391 251	28 141 530
Neto investeerinute väärtuse muutus läbi kasumiaruande	7	-101 420 324	-47 285 385
Muud tulud	8	1 476 500	22 263 669
Tulud kokku		64 758 144	192 450 213
Hüvitised	9	-117 074 378	-105 567 674
Kahjud ja nõuete käsitlekulud	9	-4 258 587	-4 834 410
Esinenud nõuded netona edasikindlustusest		-121 332 965	-110 402 084
Investeeringuriskiga lepingute finantskohustuste väärtuse muutus	25	46 759 182	-681 239
Investeeringulepingute finantskohustuste väärtuse muutus	25	-8 372 630	-12 018 860
Sõlmimiskulud	10,11	-42 483 628	-38 836 323
Administratiivkulud	10,11	-25 286 887	-25 439 053
Investeeringute halduskulud	12	-2 725 360	-2 124 568
Muud tegevuskulud		-4 908 888	-5 501 673
Kulud kokku		-75 404 763	-71 901 617
Tegevuskahjum		-93 593 032	-2 553 587
Kasum/kahjum sidusettevõtetelt	13	6 965 690	-385 807
Aruandeperioodi puhaskahjum		-86 627 342	-2 939 394

Aastaruande lisad lehekülgedel 13-41 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Bilanss

(Eesti kroonides)

VARAD	Lisad	31.12.2008	31.12.2007
Materiaalne põhivara	14	1 240 781	1 536 645
Immateriaalne põhivara	14	23 607 565	22 476 418
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse	13	44 195	912 377
Finantsvarad			
<i>Aktsiad kajastatud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande</i>	<i>15,16</i>	131 526 057	313 621 825
<i>Võlainstrumentid kajastatud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande</i>	<i>15,17</i>	683 366 471	428 386 180
<i>Lunastustähtjani hoitavad investeeringud</i>	<i>18</i>	18 447 992	23 280 404
<i>Müügijootel finantsvara</i>	<i>19</i>	17 955 000	17 955 000
<i>Nõuded</i>	<i>20</i>	18 506 543	10 036 634
Finantsvarad kokku		869 802 063	793 280 043
Nõuded edasikindlustuslepingutest	21	833 971	1 101 075
Raha ja raha ekvivalendid	22	34 041 894	48 493 968
Varad kokku		929 570 469	867 800 526
OMAKAPITAL			
Aktsiakapital	23	78 293 200	47 000 000
Aažio		44 842 339	13 549 139
Reservkapital		4 692 824	4 692 824
Muud reservid		4 046 339	2 578 239
Jaotamata kasum		-46 440 488	40 186 854
Omakapital kokku		85 434 215	108 007 056
KOHUSTUSED			
Allutatud laen	26,28	31 293 200	0
Kohustused kindlustuslepingutest	24	337 997 894	293 886 742
Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest	25	94 431 365	105 721 678
Finantskohustused investeerimislepingutest	25	365 433 672	345 637 916
Muud kohustused	26	14 980 123	14 547 134
Kohustused kokku		844 136 254	759 793 470
Omakapital ja kohustused kokku		929 570 469	867 800 526

Aastaaruande lisad lehekülgedel 13-41 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Rahavoogude aruanne

(Eesti kroonides)

	Lisad	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Laekunud kindlustuspreemiad	4	163 115 421	159 307 388
Laekunud investeerimislepingutelt	25	103 087 533	89 917 508
Makstud hüvitised ja kahjud	9	-64 124 559	-41 587 764
Finantskohustuste väljamaksed	25	-34 628 024	-18 292 479
Edasikindlustuspreemiad, kahjud ja komisjonid (neto)		-1 364 646	-1 120 523
Makstud tegevuskulud		-77 151 650	-65 052 201
Muud tulud ja kulud		-1 029 596	7 723 669
Neto rahavood aktsiatelt ja osakutelt		94 553 351	-5 115 166
Saadud dividendid		2 368 008	2 221 293
Neto rahavood võlainstrumentidest ja deposiitidest		-309 023 361	-21 263 515
Saadud intressid		16 439 642	21 149 127
Makstud varahaldusteenuste kulud		-2 641 353	-4 671 790
Rahavood äritegevusest kokku		-110 399 234	123 215 547
Rahavood investeerimistegevusest			
Tütarettevõtete soetus netona ületunud rahast		0	-83 573 184
Sidusettevõtte müük	13	4 659 106	0
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus/müük	14	-2 605 024	-2 375 821
Rahavood investeerimistegevusest kokku		2 054 082	-85 949 005
Rahavood finantseerimisest			
Sissemaksed aktsiakapitali	23	62 586 400	0
Saadud allutatud laen	28	31 293 200	0
Rahavood finantseerimisest kokku		93 879 600	0
Rahavood kokku		-14 465 552	37 266 542
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	22	48 493 968	11 513 580
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-14 465 552	37 265 542
Valuutakursside muutuste mõju		13 478	-285 154
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	22	34 041 894	48 493 968

Aastaruande lisad lehekülgedel 13-41 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Omakapitali muutuste aruanne

(Eesti kroonides)

	Aksia- kapital	Aažio	Reserv- kapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2006	47 000 000	13 549 139	3 014 099	5 534 150	44 804 974	113 902 362
Ümberhindluse reservi muutus	0	0	0	-2 059 227	0	-2 059 227
Reservkapitali muutus	0	0	1 678 725	0	-1 678 725	0
Valuutakursi muutuste mõju	0	0	0	-896 684	0	-896 684
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	-2 939 394	-2 939 394
Saldo 31.12.2007	47 000 000	13 549 139	4 692 824	2 578 239	40 186 854	108 007 057
Aktsiate emissioon	31 293 200	31 293 200	0	0	0	62 586 400
Valuutakursi muutuste mõju	0	0	0	1 468 100*	0	1 468 100
Aruandeaasta kasum/kahjum	0	0	0	0	-86 627 342	-86 627 342
Saldo 31.12.2008	78 293 200	44 842 339	4 692 824	4 046 339	-46 440 488	85 434 215

* kumulatiivne

Vt lisa 23

Aastaruande lisad lehekülgedel 13-41 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Üldinformatsioon

Seesam Life Insurance SE on elukindlustusselts, mis on registreeritud Eestis ja tegutseb Eestis, Lätis ja Leedus. Ettevõtte on registreeritud aadressil Roosikrantsi 11, Tallinn, filiaal Lätis asub aadressil Vienibas gatve 87h, Riia ja filiaal Leedus asub aadressil Lvovo str. 25, Vilnius. Ettevõttel on kontorid Tartus Riia mnt.4, Pärnus Aida 5 ja Viljandis Tallinna 19/21.

11. jaanuaril 2007 omandas selts oma tolleaegselt emafirmalt Suomi Mutual Life Assurance Company'lt Läti ja Leedu tütarettevõtted ning alustas ettevõtete ühendamise Baltikumis. Ühinemise tulemusena registreeriti 29. oktoobril 2007 ettevõtte Euroopa äriühinguna asukohaga Eestis ning filiaalidega Lätis ja Leedus. Ettevõtte uueks ärinimeks sai Seesam Life Insurance SE.

Seltsi emaettevõtte ja lõplikku kontrolli omav osapool oli seisuga 31.12.08 Wiener Städtische Versicherung AG Vienna Insurance Group.

Aasta lõpu seisuga töötas seltsis 136 töötajat (31.12.2008 151 töötajat).

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

1.1. Koostamise alused

Seesam Life Insurance SE 2008.a raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Seesam Life Insurance SE aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsüübist, välja arvatud juhtudel, kui alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti.

Juhtkond hindab, et ettevõtte on jätkusuutlik, kuna kasutusele on võetud mitmed meetmed maksejõulisuse tagamiseks ning juhtkond on veendunud, et aktsionär, kelleks on Austrias ja Ida-Euroopas tugevat finantspositsiooni omav kindlustuskontsern Vienna Insurance Group (SP reiting A+), vajadusel finantseerib ettevõtte tegevust tagamaks jätkusuutlikkust.

Mitmed rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, vastavuses koostatud aruandes esitatud finantsnäitajad nõuavad juhtkonna poolsete hinnangute tegemist. Kuigi vastavad hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes. Täpsem hinnangute käsitus on kirjeldatud Lisas 2.

1.2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Seesam Life Insurance SE arvestus- ja esitusvaluutaks on Eesti kroon.

1.3. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Kuna Läti lati kurss on muutuv Eesti krooni suhtes, siis Läti filiaalis toimunud tehingud on kajastatud aasta keskmise Läti lati kursiga.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel.

Välisvaluutahingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Mitterahaliste finantsvarade ümberarvestamise erinevused kajastatakse turuväärtuse muutumisest tingitud kasumi või kahjumi osana.

1.4. Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on investeringuobjektid, milles emettevõtja omab otseselt või kaudselt olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli. Olulise mõjuvõimu eelduseks võib olla grupi 20-50%lise hääleõiguse olemasolu investeringuobjektiks olevas ettevõtjas või muul kujul olulise mõju omamine investeringuobjekti finants- ja tegevuspõhimõtete määramise üle.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Kapitaliosaluse meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis.

1.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha ja pangakontode kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit) nende õiglasest väärtuses.

1.6. Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarad eemaldatakse bilansist nende võõrandamisel väärtuspäeval.

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja juhtkonna plaanidest klassifitseeritakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad;
- laenud ja nõuded;
- lunastusähtajani hoitavad investeeringud; ning
- müügiotel finantsvarad

Finantsvaradena õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (s.t vara on omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus; ühiselt hallatava finantsinstrumentide portfelli osa; või tuletisinstrument, mis ei ole riskimaandamisinstrument) ja muid finantsvarasid, mida nende esmasel kajastamisel on määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks. Siia gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses (ei sisalda tehingukulusid). Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse antud kategoorias finantsvarasid nende õiglasest väärtuses ja õiglase väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse perioodi kasumiaruandes.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvelevõtmisel finantsvarana õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande kui nimetatud klassifikatsioon vähendab hindamisest tulenevaid ebakõlasid.

Investeeringute õiglasest väärtuseks on noteeritud väärtupaberite puhul nende ostunoteering. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud ostutehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega). Kui see hind ei ole usaldusväärne, siis hinnatakse positsioon õiglasest väärtusesse, kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid ja võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni investeeringu õiglase väärtuse kohta. Noteerimata võlakirju, millel puudub aktiivne turg, diskonteeritakse turu intressimääraga, millele on lisatud emitendi risk.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtusest koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Seda meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu arvestamisel. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes real *Nõuete allahindlus*.

Lunastustähtajani hoitavate investeringutena kajastatakse fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtajaga tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida ettevõtte on kindel kavatsus ja suutlikkus hoida lunastustähtajani. Lunastustähtajani hoitavaid investeringuid võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtusest koos tehingukuludega ja kajastatakse seejärel nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Müügiootel finantsvaradena kajastatakse neid tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida ettevõtte kavatses kohe või lähitulevikus müüa ja mida ei ole klassifitseeritud mõnda eelpool loetletud kategooriasse. Väärtpaberid klassifitseeritakse müügiootel finantsvaraks, kui nad ei kuulu ühtegi eelpool nimetatud kategooriasse. Müügiootel finantsvarad võetakse arvele nende õiglasest väärtusest koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastab ettevõtte müügiootel finantsvarasid nende õiglasest väärtusest, arvamata maha võimalikke tehingukulusid, mis võivad seoses vara müügi või sellest muul viisil loobumisega tekkida. Õiglasest väärtuse määramise aluseks on üldjuhul finantsvara turuhind aktiivsel turul, või kui see puudub, siis väärtus, mis on leitud kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid. Investeringud omakapitaliinstrumentidesse, millel puudub turuhind aktiivsel turul ning mille õiglasest väärtust ei saa ka muid hindamismeetodeid kasutades usaldusväärset mõõta ja selliste omakapitaliinstrumentidega seotud tuletisinstrumentidesse, mida tuleb arveldada selliste omakapitaliinstrumentide üleandmise teel, kajastatakse soetusmaksumuses miinus allahindlused.

Müügiootel väärtpaberite õiglasest väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu/kulu kajastatakse omakapitalis finantsvarade ümberhindluse reservis.

1.7. Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu; ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Masinad ja seadmed	20%
Arvutid ja arvutisüsteemid	30%
Muu inventar	20-30%

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse selle vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Püsiva väärtusega kunstiteosed ja muud piiramatu kasutuseaga põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses ja neid ei amortiseerita.

Ettevõtte hindab kas on asjaolusid, mis võivad viidata väärtuse langusele. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglase väärtus miinus eeldatavad müügikulud või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele.

1.8. Immateriaalne põhivara (v.a. firmaväärtus)

Immateriaalne põhivara (välja arvatud positiivne firmaväärtus) võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad lähtuvad vara kasulikust elueast. Ettevõttes hetkel kasutusel olevatele immateriaalsetele põhivaradele rakendatakse amortisatsioonimäära 20%.

1.9. Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe äriühenduse käigus omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel, peegeldades seda osa soetusmaksumusest, mis tasuti omandatud ettevõtte selliste varade eest, mida ei ole võimalik eristada ja eraldi arvele võtta. Negatiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse selle tekkimisel kasumiaruandes tuluna.

Sidusettevõtte soetamisel tekkinud firmaväärtus sisaldub investeringu bilansilises maksumuses.

Omandamise kuupäeval kajastatakse firmaväärtus bilansis selle soetusmaksumuses. Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Äriühendusest tekkinud firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele, juhul kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest.

1.10. Varade väärtuse langus

Määramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara (sealhulgas positiivne firmaväärtus) ei amortiseerita vaid kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*raha genereeriv üksus*).

1.11. Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

1.13. Lepingute klassifikatsioon

Vastavalt rahvusvahelisele finantsaruandluse standardile IFRS 4 kajastatakse klientidega sõlmitud lepinguid alates 2005 aastast kindlustuslepingutena või investeerimislepingutena.

Kindlustuslepinguteks on klassifitseeritud kõik riskielukindlustuse lepingud, vaba maksegraafikuga kogumiskindlustuse lepingud ning investeerimislepingute kindlustuskaitsete osa.

Vaba maksegraafikuga garanteeritud intressiga pensionilepingud on klassifitseeritud kui investeerimislepingud. Need lepingud on klassifitseeritud investeerimislepingutena, juhul kui nad ei sisalda olulist kindlustusriski. Juhul, kui lepingud sisaldavad olulist kindlustusriski, siis kindlustusriski sisaldav osa on eraldatud teiseks lepinguks, mis on klassifitseeritud kindlustuslepinguna.

Investeerimiskahjude lepingute kindlustuskaitsete osa on klassifitseeritud kindlustuslepinguna, kogumise osa investeerimislepinguna.

1.14 Kindlustuslepingute arvestuspõhimõtted

Kindlustusleping on leping, mille alusel selts võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tulevikust sündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Pikaajalised kindlustuslepingud, on lepingud, mis on seotud inimese elueaga (näiteks surm või ellujäämine) pika perioodi jooksul. Nende lepingute kindlustuspreemiaid kajastatakse kasumiaruandes brutopreemiatena hetkel, mil need laekuvad. Kohustus kindlustuslepingutest kajastatakse Elukindlustuse eraldisena kindlustuslepingu sõlmimisel ning kohustust korrigeeritakse vastavalt laekunud riski preemiatele, kuludele ja lepingutele arvestatud intressile ja lisakasumile. Kahjud kajastatakse Rahuldamata nõuete eraldise koosseisus kui klient on kahjust seltsile teatanud. Rahuldamata nõuete eraldist korrigeeritakse vastavalt hinnangule väljamakstava summa osas ning muutus kajastatakse Rahuldamata nõuete eraldise muutusena. Kindlustushüvitised ja kahjud kajastatakse kasumiaruandes ridadel „kindlustushüvitised“ ja „kahjud“ väljamakse teostamisel, vähendades samaaegselt moodustatud eraldist.

Kasumiaruande real „Hüvitised“ kajastatakse kindlustuslepingute tagasioste, katkestamisi ning elukindlustuseraldise muutusi. Rida „Kahjud ja nõuete käsituskulud“ sisaldab teatatud kahjusid, rahuldamata nõuete eraldise muutusi ja kahjukäsitluskulusid.

1.15. Kohustused kindlustuslepingutest

Elukindlustuse eraldis

Kindlustuseraldiste arvutamise kord ja meetodika on kehtestatud Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud matemaatilistes äriplaanides. Tasandatud maksetega tähtajalise riskikindlustuse, laenukindlustuse ja kogumiskindlustuse kindlustuslepingute ning pensionikindlustuse ja investeerimiskahjude lepingute riskiosa puhul arvutatakse matemaatilist eraldist. Matemaatilist eraldist arvestatakse lepingute kaupa ja see koosneb kindlustuslepingutelt

tulevikus sooritatavate diskonteeritud väljamaksete (hüvitised, kahjud ja arvestuslikud kulud) ja tulevikus laekuvate diskonteeritud kindlustuspreemiate nüüdisväärtusest. Kindlustuslepingu tuleviku arvestuslike kuludena ja diskonteerimise intressina kasutatakse kindlustuspreemia arvutamisel kasutatud väärtust. Arvestuslik aastaintress jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma valuutast vahemikku 3,5% kuni 4%. Sõlmimiskulusid kapitaliseeritakse selliste elukindlustuslepingute puhul, mille kulukate saadakse vastavalt tehnilistele äriplaanidele rohkem, kui ühe kindlustusaasta jooksul. Vaata ka lisa 1.22. Administreerimistasud arvutatakse ning arvestatakse maha poliisi kogunenud eraldisest igakuiselt vastavalt kindlustuslepingu tingimustele. Riskipreemiad ja riskikatted arvutatakse ja arvestatakse maha poliisi kogunenud eraldisest üks kord kuus. Negatiivse väärtusega eraldisi bilansis ei kajastata.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis võrdub summadega, mis on eraldatud eeldatavate lõplike väljaminekute katmiseks seoses kindlustusjuhtumitega, millest kindlustusandjale teatati enne bilansikuupäeva ja seoses kindlustusjuhtumitega, mis on juhtunud enne bilansikuupäeva, kuid millest kindlustusandjale pole bilansipäevaks teatatud.

Boonuste eraldis

Boonuste eraldist bilansis eraldi ei moodustata, vaid elukindlustuseraldist suurendatakse juhatause hinnangul määratavate boonuste võrra aruandeaasta lõpul.

Edasikindlustaja osa eraldistes

Edasikindlustuse osa elukindlustuse eraldistest arvutatakse lähtuvalt ettemakstud edasikindlustuse preemiast, kuna edasikindlustuse kate ostetakse kindlustusaasta põhiselt ning edasikindlustuse preemia tasutakse lepinguaasta alguses. Kui rahuldamata nõuete eraldise koosseisus olev kahju ületab ettevõtte omavastutuse määra, siis on vastavat summat ületav osa kajastatud edasikindlustuslepingust tulenevalt kui nõue edasikindlustusandjale, mille moodustab edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldisest.

Edasikindlustuslepingutest tulenevad nõuded kindlustuseraldiste osas on kajastatud bilansis real „Nõuded edasikindlustuslepingutest“.

Kirjelatud meetodikat kindlustuseraldiste arvestamiseks kasutatakse järjepidevalt.

1.16. Finantskohustused

1.16.1. Investeeringuriskiga investeeringulepingute finantskohustused

Süa klassi kuuluvad investeeringulepingud, mille finantskohustuse suurus määratakse lähtudes vastavate investeeringulepingutega arvestuslikult seotud väärtpaperite turuväärtusest. Selliseid finantskohustusi kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande nende soetamise hetkel. Ettevõtte on liigitanud nimetatud kohustused gruppi „õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“, kuna see elimineerib või vähendab oluliselt varade ja kohustuste arvestuspõhimõtete mittevastavuse, mis tekiks juhul, kui kasumeid ja kahjumeid nimetatud varadelt ja kohustustelt arvestatakse lähtudes erinevatest põhimõtetest.

1.16.2. Investeeringulepingute finantskohustused

Nendelt lepingutelt arvestatud finantskohustus koosneb lepingute laekumistest ja lepingutele arvestatud intressidest ja lisakasumist, millest on lahutatud lepingute haldamisega ja riskikaitsetega seotud tasud. Lepingutele garanteeritud aastase intressi määr jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast 3,5% kuni 4%. Intressi määr on garanteeritud lepingu kogumisperioodi lõpuni.

Investeeringislepingute finantskohustused võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

1.16.3. Muud finantskohustused

Kõiki finantskohustusi (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenud, emiteeritud võlakirjad) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

1.17. Muud eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast, mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärset mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldise kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldis kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldise kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

1.18. Puhkusetasu kohustus

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingute ja kehtivate Eesti Vabariigi seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

1.19. Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 (31.12.2008 kehtis maksumäär 21/79, ning kuni 31.12.2007 maksumäär 22/78) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

1.20. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. (Kuni 31.12.2004 kehtinud Kindlustustegevuse seadus nägi ette kohustust kanda 10% aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali.) Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

1.21 Tulude kajastamine

Teenustasutulu

Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel. Investeeringute halduse ja muud nõustamistasud kajastatakse vastavate lepingute alusel tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

Intressitulu

Intressitulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või –kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi allahindlusi. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised. Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse hetkel, mil tekkib õigus nendele dividendidele ja kui tulu laekumine on tõenäoline.

1.22. Tegevuskulude arvestus

Kasumiaruande kirjel *Sõlmimiskulud* on esitatud kindlustuslepingute sõlmimisega seotud kulud. Sellised otsesed kulud on komisjonitasud vahendajatele, müügiesindajate palgakulud, reklaamikulud, poliiside väljastamisega seotud kulud.

Nõuete käsitluskulud koosnevad otseselt nõuetega seotud kuludest, nagu tasud ekspertidele konkreetsete nõuete käsitlemise eest ja kaudsetest kuludest, nagu nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud, kantseleikulud jne.

Muud investeeringute kulud koosnevad investeerimisportfelli haldamisega seotud otsestest kuludest ja investeeringutega seotud jaotatavatest kuludest.

Kasumiaruande kirjel *Administratiivkulud* on kajastatud portfelli haldamise, ettevõtte üldjuhtimise, raamatupidamise, infotehnoloogiaga seotud kulud. Siia kuuluvad kõik kulud, mis ei kuulu sõlmimiskulude, nõuete käsitluskulude või investeeringutega seotud kulude alla.

Üldpõhimõtte kulude jagamisel kasumiaruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada täpselt, jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada, jagatakse proportsionaalselt antud valdkonnaga tegelevate töötajate arvilisele osatähtsusele või antud valdkonnaga seotud töötajate hinnangulisele tööajale.

Lepingute sõlmimiskulude kapitaliseerimine

Sõlmimiskulusid kapitaliseeritakse selliste elukindlustuslepingute puhul, mille kulukate saadakse vastavalt tehnilistele äriplaanidele rohkem, kui ühe kindlustusaasta jooksul. Kapitaliseeritud sõlmimiskulusid amortiseeritakse viie aasta jooksul. Sõlmimiskulude amortiseerimine toimub proportsionaalselt lepingult arvestatud kulukattele.

Tervisekindlustuse puhul kapitaliseeritakse otseseid sõlmimiskulusid, mis kantakse kuludesse 1 aasta jooksul alates lepingu sõlmimise ajast. Investeeringulepingute puhul kapitaliseeritakse otseste sõlmimiskulude osa mis ületab nende kulude katteks saadud teenustasusid.

1.23. Omandatud äri väärtus

Seoses tütarettevõtte omandamisega 2007. aastal omandas ettevõtte äri väärtuse (*Value of business acquired-VOBA*), mida kajastatakse immateriaalse vara koosseisus. Äri väärtus kajastab omandatud kindlustuslepingutest tulenevate tuleviku kasumite nüüdisväärtust. Äri väärtust amortiseeritakse vastavalt ülevõetud portfelli keskmisele lepingu pikkusele.

1.24. Äriühendused

Tütarettevõtjate soetamist (sh äriühendusi milles osalevad ühise kontrolli all olevad (majandus)üksused või ärid) kajastatakse ostumeetodil. Soetumaksumuseks loetakse omandamise kuupäeval makstava tasu (s.o. omandamise eesmärgil üleantava vara, võetud kohustuse ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust ning omandamisega otseselt seotud väljaminekuid. Vastavalt ostumeetodile võetakse soetamisel omandatud ja eraldi identifitseeritavad varad, kohustused ning tingimuslikud kohustused arvele nende õiglasest väärtusest. Positiivne vahe äriühenduse käigus omandatud osaluse soetumaksumuse ja omandatud netovara õiglasest väärtuse vahel kajastatakse firmaväärtusena. Juhul, kui soetumaksumus on väiksem omandatud netovara õiglasest väärtusest, kajastatakse tekkinud vahe koheselt kasumiaruandes.

1.25. Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Muudatused Rahvusvahelistes Finantsaruandluse standardites ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste komitee (IFRIC) tõlgendustes, mis muutusid ettevõttele kohustuslikuks 2008 aasta jooksul:

Tõlgendus IFRIC 11 „IFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega" (rakendub 1. märtsil 2007 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid, mis puudutavad järgmisi teemasid: standardi IFRS 2 „Aktsiapõhine makse" rakendamine aktsiate või osadega makstavate tehingute puhul, mille sõlmivad kaks või enam seotud osapoolt; ning raamatupidamisarvestus järgmistel juhtudel: ettevõtte annab oma töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentide omandamiseks, mida võib või peab tagasi ostma kolmandalt osapoolt, täitmaks oma kohustusi töötajate ees; või ettevõtte või selle omanik annab ettevõtte töötajatele õiguse omandada ettevõtte omakapitaliinstrumente, ja nende instrumentide pakkuja on ettevõtte omanik. Tõlgendus ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet.

Finantsvarade ümberklassifitseerimine – muudatused standarditesse IAS 39 “Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine” ning IFRS 7 “Avalikustatav informatsioon” ja hilisem muudatus: Finantsvarade ümberklassifitseerimine: rakenduskuupäev ja üleminekureeglid. Muudatused lubavad ettevõtetele järgmisi valikuid: (a) klassifitseerida finantsvara välja kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade kategooriast, kui harvadel juhtudel vara ei hoita enam edasimüügi või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus; ja (b) klassifitseerida müügiotol või kauplemiseesmärgil soetatud finantsvara ümber laenu- ja nõuete kategooriasse, kui ettevõttel on kavatsus ja suutlikkus finantsvara hoida lunastustähtjani (eeldusel, et vara vastab laenu- ja nõuete definitsioonile). Muudatused ei mõjuta ettevõtte finantsaruannet. Ettevõtte ei ole aruandeperioodil rakendanud ümberklassifitseerimise valikuid, seega ei mõjuta muudatused ettevõtte finantsaruannet.

Uued standardid, muudatused standardites ja tõlgendused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2009 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele ja mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 8 „Tegevussegmendid” (jõustub 1.jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Ettevõtte hindab standardi mõju aruandlusele.

IAS 32 ja IAS 1 muudatus - Müüdavad finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused (rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 23 „Laenukasutuse kulutused”(muudetud märtsis 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Ettevõtte hindab standardi mõju aruandlusele.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine” (muudetud septembris 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). IAS 1 peamiseks muudatuseks on kasumiaruande asendamine koondkasumiaruandega, mis sisaldab ka omanikega mitteseotud, omakapitalis kajastatavaid muudatusi, näiteks müügiootel finantsvarade ümberhindlusreservi muutusi. Alternatiivina on lubatud esitada kaks aruannet: eraldi kasumiaruanne ning koondkasumiaruanne. Muudetud IAS nõuab finantsseisundi aruande (bilansi) avalikustamist ka võrreldava perioodi algsaldode kohta, juhul, kui võrdlusandmeid on korrigeeritud ümberklassifitseerimiste, arvestuspõhimõtete muutuste või vigade korrigeerimiste tõttu. Ettevõtte hinnangul mõjutab muudetud standard IAS 1 ettevõtte põhjaruannete esitusviisi, kuid ei mõjuta tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.

IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded” (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt).

Omandi üleandmise tingimused ja tühistamine - IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatus (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IFRS 3 „Äriühendused” (muudetud jaanuaris 2008, rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt).

Tõlgendus IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped” (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt).

Tõlgendus IFRIC 13 „Kliendilojaalsusprogrammid” (rakendub 1. juulil 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 13 pärast 31.detsembril 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud).

IFRIC 14, IAS 19 „Kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime” (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 14 pärast 31.detsembril 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud).

IFRIC 15 “Kinnisvara ehituslepingud” (rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt).

IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamine“ (rakendub 1. oktoobril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt).

Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeringu soetusmaksumus —IFRS 1 ja IAS 27 muudatus (välja antud mais 2008; rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid – muudatus standardisse IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja mõõtmine“ (rakendub tagasiulatuva jõuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudatus ei ole vastu võetud EL poolt).

Muudatused IFRS-des (välja antud mais 2008). 2007.a otsustas IASB algatada iga-aastase muudatuste projekti, et teha vajalikke, kuid mitte-kiireloomulisi muudatusi IFRS-desse. Muudatused sisaldavad nii sisulisi muudatusi, selgitusi kui ka terminoloogiat muudatusi mitmetes standardites. Sisulised muudatused hõlmavad järgmisi valdkondi: müügiotel varaks klassifitseerimine IFRS 5 järgi, kui kontroll tütarettevõtte üle kaob; kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide esitamise võimalus pikaajalise varana vastavalt IAS 1-le; vastavalt IAS 16le kajastatud, varem väljarenditud varade müügi kajastamine ning kaasnevate rahavoogude klassifitseerimine vastavalt IAS 7-le rahavoogudena äritegevusest; IAS 19-s kärpe definitsiooni täpsustamine; valitsusepoolse sihtfinantseerimisena turutingimustest madalama intressiga saadud laenu kajastamine vastavalt IAS 20-le; IAS 23 laenukulutuste definitsiooni vastavusse viimine sisemise intressimäära meetodi definitsiooniga; müügiotel tütarettevõtete kajastamise selgitamine IAS 27 ja IFRS 5 järgi; IAS 28-s ja IAS 31-s sidusettevõtete ja ühisettevõtete kohta avalikustatava informatsiooni nõuete vähendamine; IAS 36-s avalikustatava informatsiooni nõuete täiendamine; reklaamkulutuste kajastamise täpsustamine IAS 38-s; õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kategooria definitsiooni muutmine selle vastavusse viimiseks riskimaandamisarvestusega IAS 39-s; kinnisvarainvesteeringute kajastamine ehitusperioodil vastavalt IAS 40-le; ning piirangute vähendamine bioloogiliste varade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt IAS 41-le. Täiendavad muudatused standardites IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 ja IFRS 7 sisaldavad terminoloogilisi ja redigeerimismuutusi, millel ei ole mõju (või mõju on minimaalne) raamatupidamisarvestusele. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt finantsaruannet.

IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele“ (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt).

IFRS 1 “Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine” (vastavalt detsembris 2008 tehtud muudatustele, rakendub standard IFRS aruannetele, mis koostatakse 1. juulil 2009 või hiljem algava perioodi kohta; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt).

IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad“ (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt).

Välja arvatud eelpoolmainitud olukorrad, ei mõjuta uued standardid ja tõlgendused oluliselt Ettevõtte finantsaruandeid.

Lisa 2 Juhtkonna hinnangud, mida kasutatakse raamatupidamisarvestuses

2.1. Kindlustuslepingute kajastamine

Kindlustuslepinguteks klassifitseeritakse kõik riskielukindlustuse lepingud, vaba maksegraafikuga kogumiskindlustuse lepingud ning investeerimislepingute kindlustuskaitsete osa. Kindlustusleping on leping, mille alusel selts võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusrisi kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale saadud kahju, kui määratletud ebakindel tuleviku sündmus (kindlustusjuhtum), mis mõjutab kindlustusvõtjat kahjulikult. Märkimisväärseks on kindlustusrisi defineeritud, kui kindlustusjuhtumi (surma

või ellujäämise) korral makstav summa on vähemalt 5% suurem sellest, mis makstaks kui vastavat kindlustusjuhtumit poleks toimunud.

Vaba maksegraafikuga garanteeritud intressiga pensionilepingud on klassifitseeritud kui investeerimislepingud. Need lepingud on klassifitseeritud investeerimislepingutena, juhul kui nad ei sisalda olulist kindlustusriski. Juhul, kui lepingud sisaldavad olulist kindlustusriski, siis kindlustusriski sisaldav osa on eraldatud teiseks lepinguks, mis on klassifitseeritud kindlustuslepinguna.

Investeerimiskohustuste lepingute kindlustuskaitsete osa on klassifitseeritud kindlustuslepinguna, kogumise osa investeerimislepinguna.

2.2. Kohustuste piisavuse test

Kontrollimaks kindlustustehnilistes äriplaanides ettenähtud meetodika alusel arvutatud kindlustustehniliste eraldiste piisavust on viidud läbi kohustuste piisavuse testi. Testi aluseks on kindlustuslepingutest tulenevate rahavoogude (preemiate laekumine, lepingute lõppemisest ja katkestamisest tulenevad väljamaksed, kahjude väljamaksed, kulud) prognoos kogu kindlustusportfelli ulatuses. Rahavoogude prognoosimisel on võetud arvesse kindlustuslepingute katkestamise-, preemiate alalaekumise-, suremuse- ja invaliidistumise määrad, mis olid välja arvutatud olemasoleva portfelli statistiliste näitajate alusel toodete ja lepinguaastate lõikes. Kohustuste piisavuse hindamiseks leiti rahavoogude nüüdisväärtus kasutades EUR-i tootluskõvera riskivabu tulumäärasid bilansipäeva lõpu seisuga (www.bloomberg.com). Kasutatud on euro intressimäära, kuna Eesti krooni kurss on fikseeritud euro suhtes alates aastast 1999 ja euro intressimäära loetakse siintoodud otstarbel kõige usaldusväärsemaks, seda enam, et enamused kindlustuskohustustele vastavatest investeringutest on samuti nomineeritud eurodes.

2008 aasta lõpu seisuga läbiviidud testi tulemusena olid kindlustuslepingute ja kasumiosalusega investeerimislepingute bilansilised kohustused piisavad.

Juhtkond testis kohustuste piisavuse testi alusel saadud hinnanguliste kohustuste tundlikkust diskontomäära muutuste suhtes (kuna ettevõtte juhtkonna hinnangul omab see kohustuste adekvaatsuse testi tulemustele kõige suuremat mõju), nihutades EUR-i tootluskõvera riskivabu tulumäärasid +/-25bp kuni +/-50bp. Ka sellisel juhul olid bilansis kajastatud kohustused piisavad.

Lisaks mõjutavad kohustuste adekvaatsuse testi tulemust, aga juhtkonna hinnangul juba oluliselt vähemal määral, tuleviku rahavoogude prognoosimisel tehtavad eeldused suremuse, lepingute katkevuse, lepingute maksevabaks muutumise ja lepingute halduskulude kohta.

2.3. Garanteeritud intressid

Sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma valuutast jääb kehtivate kindlustuslepingute garanteeritud aastaintress vahemikku 3,5% kuni 4%. Ettevõtte juhtkonna hinnangul on võimalik pikaajalises perspektiivis teenida garanteeritud intressi ületavat tulu.

2.4. Kasumijaotamise põhimõtted (boonusteeraldis)

Kõik kasumiosalusega kindlustuslepingud osalevad kasumiosaluses vastavalt kindlustuslepingu jõusolnud ajale. Iga kindlustuslepingu eraldisse lisatakse kalendriaasta lõpus kasumiosa, võttes arvesse tegelike ja arvestuslike suuruste – investeringutulu, surevus, kulud, kahjus – vahe. Majandusaasta lõpus teeb seltsi juhatus ettepaneku nõukogule lisakasumi jaotamise kohta kindlustusvõtjatele. Nõukogu otsustab lõpliku lisakasumi suuruse. Lisakasum, mis on juba klientide kindlustuslepingute eraldisele lisatud, eraldisest enam tagasi arvestada ei saa ja osaleb järgnevate aastate intressiarvestuses. Eelnevatel kindlustusaastatel kindlustuslepingule määratud boonuste suurus (määr) ei tekita ettevõttele kohustust ega loo kindlustusvõtjale eeldust järgnevatel aastatel makstava boonuse suuruse (määra) osas.

2.5. Müügioteel finantsvara

Juhtkond on lähtunud müügioteel finantsvara õiglase väärtuse hindamisel kolmanda osapoole aktsiate ostupakkumise alusel.

2.6. Muud varad

Juhtkonna hinnangul on põhivarade kaetav väärtus suurem (või vähemalt võrdne) nende bilansilisest maksumusest. Kui vara väärtuse testi tulemusena leitud kaetav väärtus on väiksem bilansilisest maksumusest, hinnatakse põhivarade väärtus alla kuni kaetava väärtuseni.

Lisa 3 Kindlustus- ja finantsriskide juhtimine

3.1. Kindlustusrisk

Ettevõtte sõlmib oma äritegevuse käigus lepinguid, mis kannavad kindlustusrisiki üle kindlustusvõtjalt ettevõttele. Kindlustusrisk üksiku lepingu suhtes on defineeritud kui tõenäosus, et toimub lepingus fikseeritud sündmus (kindlustusjuhtum), ja ebaselgus selle tulemusena väljamaksmisele kuuluva summa suuruse osas. Kindlustuse põhialusena on vastav üksik risk juhuslik ja seetõttu ettearvamatu.

Kindlustuslepingute portfelli suhtes, mille tulude (preemiatariifide) ja eraldiste arvestamisel on lähtutud tõenäosusteooriast, on kindlustusriskiks, et tegelikud kahjude ja nõuete väljamaksed osutuvad suuremateks kui kajastatud (arvestatud) kindlustuskohustused. See võib juhtuda, kui kindlustusjuhtumite sagedus või üksikjuhtumite suurus ületab ettevõtte ootusi ja eeldusi. Kindlustusjuhtumite esinemine on juhuslik ja seetõttu erineb kahjude ja nõuete suurus üksikaastate lõikes statistilisi tehnikaid kasutades loodud eeldusest.

Mida suurem on sarnase riskiga kindlustuslepingute portfell, seda väiksem on eelduslikult tegeliku tulemuse erinevus statistilisest arvestuslikust eeldusest. Lisaks sellele on suurema riskide varieerimise tulemusel ühesuunaliste sündmuste esinemise tõenäosus ja seeläbi kogu portfelli risk tervikuna väiksem.

Ettevõtte pakub garanteeritud intressiga ja investeerimisriskiga tooteid. Garanteeritud intressiga tooted jagunevad riskielukindlustuseks (riskikindlustus ja laenukindlustus) ja kogumiskindlustuseks (kogumiskindlustus, lastekindlustus ja pensionikindlustus). Investeerimisriskiga tooted on kogumiskindlustused (kogumiskindlustus, lastekindlustus ja pensionikindlustus). Põhikindlustustele on võimalik juurde sõlmida lisakindlustusi (kriitilised haigused, püsiv invaliidsus ja õnnetusjuhtumijärgne surmajuhtum, püsiva invaliidsuse ja ajutise töövõimetuse kindlustus). Vastavalt tootetingimustele võivad kliendid valida sobiva kindlustusmakse summa ja maksesageduse. Tootetingimused lubavad klientidele kõrvalekaldeid lepingujärgsest maksegraafikust.

Kindlustuslepingute puhul, milles kindlustusjuhtumi toimumise aluseks on surm või ellujäämine, on suurimateks riski mõjutajateks kindlustusvõtjate elustiili ja söömisharjumuste muutused, samuti suitsetamise ja alkoholi tarbimise tase ning kehalise aktiivsuse ja liikumise väärtustamine. Samuti mõjutab riski hariduse, tervishoiu ja sotsiaalse kindlustatuse taseme muutumine.

Ettevõtte võtab kasutusele uued suremustabelid, juhul kui kasutuselolevate suremustabelite alusel leitud tariifid ei kata piisaval määral kindlustusrisike.

Ettevõtte kontrollib ja juhib kindlustusriski läbi riskijuhtimise (underwriting) protseduuride. Kõrgendatud kontsentratsiooni osas on ettevõtte kehtestanud piirangud riskide võtmisele. Samuti on ettevõtte rakendanud meditsiinilise kontrolli nõuet kindlustusvõtjatele, kellega sõlmitava kindlustuslepingu kindlustussumma suurus ületab 600 000 krooni või kes on vanemad kui 50 aastat. Lisaks tasakaalustab ettevõtte portfelli tervikrisi läbi suremusrisi ja ellujäämisrisi kandvate lepingute tasakaalus hoidmise.

Ettevõtte on lisaks eelnevale piiritletud enda osaluse üksikjuhtumi maksimaalse kahju osas läbi edasikindlustuslepingu, millega kõik riskid üksikjuhtumist, mis ületavad 400 000 krooni katab seda summat ületavas osas edasikindlustusandja.

Ebakindlus tuleviku väljamaksete ja laekumiste osas tuleneb pikaajaliste lepingute puhul prognoosimatutest muutustest üldise suremuse ja kindlustusvõtjate käitumistavade osas.

Ettevõtte kasutab suremuse arvestamisel baastabelitena Eesti Statistikaameti poolt väljastatavaid rahvastikustatistika suremustabeleid ja Soome pensionikindlustusturu statistikal põhinevat suremustabelit, mis ettevõtte juhtkonna hinnangul peegeldavad ettevõtte tegevuskeskkonna ja klientibaasiga kaasnevaid riske adekvaatselt. Kuna ettevõtte tegevuse ajalugu ulatub vaid veidi üle 15 aasta ja selle aja jooksul on kindlustusvõtjate harjumused ja käitumine ettevõtte tegevusvaldkonna turul väga oluliselt muutunud, siis ei ole ettevõtte suremustabelite hindamisel analüüsinud ja otseselt arvestanud oma portfelli kogemust

3.2. Finantsrisk

Põhiline finantsrisk ettevõtte jaoks on see, et finantsvarad tulevikus ei ole piisavad katmaks kindlustus- ja investeerimislepingutest tulenevaid kohustusi. Olulisemad finantsrisi komponendid on intressirisk, aktsiate hindadega seotud risk, valuutarisk ja krediidirisk. Ettevõtte jaoks on kõige tähtsamad intressirisk ja aktsiate hindade kõikumisega seotud riskid. Ettevõtte on välja töötanud investeerimispoliitika, milles fikseeritakse investeerimisstrateegia, põhimõtted investeringuteks erinevatesse varaklassidesse, riskianalüüsi teostamine ning kontroll.

Seoses muutunud turuolukorraga, muudeti 2008.aastal investeerimispoliitikat. Vähendati oluliselt aktsiate osakaalu ning vabad vahendid paigutati tähtajalistesse hoiustesse suuremates rahvusvahelistes krediitiasutustes.

Samuti jälgitakse seadusest tulenevaid nõudeid ning piiranguid seotud varade investeerimisel. Seotud varaks loetakse vara, mille väärtus peab vastama kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste suurusele.

Investeerimispoliitikat vaadatakse läbi vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui üks kord aastas.

3.2.1. Garanteeritud intressiga kindlustus- ja investeerimislepingud

Olulisemaks riskiks kindlustustegevuses on intressirisk.

Garanteeritud intressiga kindlustus- ja investeerimislepingute intress on fikseeritud lepingute sõlmimisel. Ettevõtte finantsrisk on see, et muutuvate intressimäärade tõttu intressitulu ja finantsinvesteringute müügist saadud raha ei ole piisav lepingutest tulenevate kohustuste katmiseks.

Ettevõtte jälgib intressiriski ja arvutab varade ja kohustuste keskmist kestvust. Varade keskmine kestvus on määratud investeerimispoliitikas.

Seltsi võlakirjaportfelli modifitseeritud kestus oli bilansipäeva seisuga 3,03 aastat (2007. aastal 5,69). Seltsi võlakirjainvesteringute maksimaalseks tähtajaks on 30 aastat (2007.a. 31 aastat valitsuste võlakirjade puhul ning kuni 60 aastat muude võlakirjade puhul). Selts investeerib põhiliselt finantsinstitutsioonide ning ettevõtete võlakirjadesse minimaalse reitinguga A- (Standard& Poor's) (2007.a. A- Standard& Poor's) . Juhtkond on seisukohal, et aktiivselt juhitud lühiajaline võlakirjaportfell teenib suuremat investeringutulu katmaks tuleviku kindlustusnõudeid.

Võlakirjade ja teiste võlainstrumentide soetamishetkel ei ole teada, kas võlainstrumente hoitakse lunastuseni (väljaarvatud gruppi *lunastustähtajani hoitavad väärtpaberid* kuuluvad võlakirjad). Varade ja kohustuste ajalise vastavuse analüüsil on eeldatud võlajainstrumentide hoidmist lunastustähtajani. Võlakirjade, mille puhul ei ole fikseeritud lunastustähtaega, on arvestatud rahavood tähtajal (callable), millest alates muutub võlakiri lunastustähtajata võlakirjaks. Kõik võlainstrumendid kannavad aruandeperioodil fikseeritud intressi.

Järgnev tabel annab ülevaate varade ja kohustuste ajalisest jaotusest.

Seisuga 31.12.2008

tuh.kroonides	Bilansiline väärtus 1 aasta	Diskonteerimata rahavood				
		2-3 aastat	4-6 aastat	7-9 aastat	üle 9 aasta	
Võlainstrumendid						
Kajastatud õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande	683 366	403 962	168 906	97 682	69 236	32 498
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	18 448	850	1 700	19 903	0	0
Võlainstrumendid kokku	701 814	404 812	170 606	117 585	69 236	32 498
Aktsiad ja fondiosakud *	131 526	131 526	0	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid	34 042	34 042	0	0	0	0
Kokku	867 382	570 380	170 606	117 585	69 236	32 498
Kohustused - garanteeritud intressiga toodetelt		27 585	57 256	92 084	108 727	413 740
Erinevus		542 795	113 350	25 501	-39 491	-381 242

Seisuga 31.12.2007

tuh.kroonides	Bilansiline väärtus 1 aasta	Diskonteerimata rahavood				
		2-3 aastat	4-6 aastat	7-9 aastat	üle 9 aasta	
Võlainstrumendid						
Kajastatud õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande	428 386	65 767	131 046	140 029	121 784	105 104
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	23 280	5 428	1 728	6 857	14 228	0
Võlainstrumendid kokku	451 666	71 195	132 773	146 886	136 012	105 104
Aktsiad ja fondiosakud*	201 854	201 854	0	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid	48 494	48 494	0	0	0	0
Kokku	702 014	321 543	132 773	146 886	136 012	105 104
Kohustused - garanteeritud intressiga toodetelt		48 221	44 402	74 248	72 530	322 125
Erinevus		273 322	88 371	72 638	63 482	-217 021

* Kajastatud õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande

3.2.2. Investeerimisriskiga lepingud

Investeerimisriskiga lepingutega seotud osakud on vastavuses vastavate investeringute osakutega. Siin ei ole hinna-, valuuta-, likviidsus-, krediidi- ega intressiriski.

tuh.kroonides	Investeerimislepingutega		Kindlustuslepingutega	
	seotud investeringud	seotud investeringud	seotud investeringud	seotud investeringud
	2008	2007	2008	2007
Kajastatud õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande				
Fondiosakud	82 773	92 652	30 693	19 116
Kokku finantsvarad	82 773	92 652	30 693	19 116
Kokku kohustused	94 505	105 722	30 693	19 121

Kohustused on varadest suuremad, kuna sisaldavad edasilükatud teenustasusid ning aasta lõpul veel välja maksmata kahjusid.

3.2.3. Lühiajalised kindlustuslepingud

Lühiajaliste kindlustuslepingute alla kvalifitseeruvad tervisekindlustuse lepingud, mis on müüdnud Lätis ja Leedus.

Finantsvarad	2008	2007
tuh.kroonides		
Raha ja raha ekvivalendid	21 157	24 541
Kokku	21 157	24 541
Lühiajalised kindlustuslepingud	21 157	24 541
Kohustused kokku	21 157	24 541

Lühiajaliste kindlustuslepingute puhul juhtkonna hinnangul ettevõttele olulisi riske ei ole ja nimetatud kohustuste katteks hoitakse vastavas ulatuses raha ja raha ekvivalente.

3.2.4. Muud finantsvarad ja kohustused

tuh.kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded	18 507	10 037
Muud kohustused	13 938	14 547

Juhtkond ei näe olulisi riske, mis tekiks muudest finantsvaradest ja kohustustest. Kõik muud finantsvarad ja kohustused on realiseeritavad 12 kuu jooksul.

3.2.5. Krediidirisk

Seltsi krediidirisk on seotud edasikindlustusega. Selts on sõlminud edasikindlustuslepingu edasikindlustusandjaga Munich Re. Munich Re on hea mainega edasikindlustusfirma, kus töötab üle 40 000 töötaja ja millel on kontorid 60 riigis. Reitinguagentuur A.M. Best on andnud Munich Re-le reitingu A+(Superior) (2009.a.), reitinguagentuur Moody's reiting on A1 (Good) (2009.a.), Standard & Poor's reiting on A+ (Strong) (2009.a.). Ettevõtte ei hinda krediidiriski kõrgeks.

Investeeringutega seotud finantsriski hallatakse investeerimispoliitikaga fikseeritud minimaalselt lubatud reitinguga võlainstrumentide soetamiseks. Vastavalt poliitikale on lubatud minimaalse reitinguga A- (Standard & Poor's) võlakirjad.

Krediidiriskile avatud finantsvarad:

tuh.kroonides	2008	2007
Võlainstrumendid		
Kajastatud õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande	683 366	428 386
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	18 448	23 280
Võlainstrumendid kokku	701 814	451 666
Nõuded	18 507	10 037
Nõuded edasikindlustuslepingutest	834	1 101
Raha ja raha ekvivalendid	34 042	48 494
Kokku	755 197	511 298
AAA	24 322	230 756
AA	203 033	67 157
A	512 846	127 594
reitinguta	14 996	85 791
Kokku	755 197	511 298

Tabel väljendab maksimaalsele krediidiriskile avatust.

Reitinguta varade hulgas on põhiliselt nõuded klientidele ja ettevõtetele, samuti ettmakstud kulud.

3.2.6. Kapitali juhtimine

Ettevõtte eesmärgid kapitali juhtimisel on järgmised:

- hoida aktsia- ja omakapital seadusega kehtestatud normidest suuremana piisava varuga, mis kataks investeerimistegevusest aasta jooksul saadava võimaliku kahjumi.
- pakkuda aktsionärile soovitud tootlust kapitalilt.

Seadusega kehtestatud miinimum aktsiakapitalile on 3 mln eurot ja omakapitalile 3,2 mln eurot. Iga aasta lõpus koostatakse investeerimispoliitika järgmiseks aastaks. Poliitika koostamisel arvestatakse, kui suurt riski on võimalik järgmisel aastal investeerimisel võtta, et aktsia- ja omakapitali normid oleksid täidetud. Peale riskitaseme leidmist on võimalik prognoosida võimalikku tulu investeeringutelt.

Iga aasta lõpus koostatakse eelarve järgmiseks aastaks. Eelarve koostamisel võetakse arvesse eelnevalt leitud võimalikku tulu investeeringutelt. Eelarve koostatakse selliselt, mis võimaldab pakkuda aktsionäridele soovitud tootlust kapitalilt.

Kapitalinõuded	2008	2007
tuh.kroonides		
Aktsiakapital	46 940	46 940
Omavahendid	50 069	50 069

Omavahendid	2008	2007
Omakapital	86 476	108 007
Immateriaalne vara	-23 608	-22 476
Muud reservid	-4 009	-2 578
Allutatud laen	15 647	0
Kokku	74 506	82 953

3.2.7. Tururisk

Olulisemateks riskideks kindlustustegevuses on intressirisk ning investeerimisrisk. Intressiriski on käsitletud lähemalt punktis 3.2.1, investeerimisriski punktis 3.2.11.

Intresside muutus 1,5% tooks kaasa võlakirjadeportfelli väärtuse muutuse 19,0 miljonit krooni, 2007. aastal intresside muutus 1% oleks toonud kaasa muutuse 30,6 miljonit krooni. Mõjud kajastatakse kasumiaruandes.

3.2.8. Valuutarisk

Kõik ettevõtte poolt sõlmitud kindlustuslepingud Eestis on sõlmitud Eesti kroonides või eurodes. Kuna Eesti krooni kurss on fikseeritud euro suhtes alates aastast 1999 ja Eesti Panga hinnangul võtab Eesti suure tõenäosusega euro kasutusele muutmata hetkel kehtivat vahetuskurssi oluliselt, siis on ettevõtte juhtkond hinnangul, et ettevõttel puudub kindlustustehnilistest kohustustest tulenev valuutarisk. Enamus kindlustuskohustustele vastavatest investeringutest on samuti nomineeritud Eesti kroonides või eurodes.

Enamus ettevõtte poolt sõlmitud kindlustuslepingutest Lätis on sõlmitud Läti latis ja kõik Leedus sõlmitud kindlustuslepingud on sõlmitud Leedu litis. Nimetatud lepingute reserve kattevarad on investeeritud finantsinstrumentidesse kas Läti latis või eurodes. Seetõttu on juhtkond arvamusel, et vaatamata viimastel kuudel mitmete analüütikute poolt avaldatud arvamusele, et Läti latti devalveeritakse, on valuutarisk maandatud. Lätis on sõlmitud kindlustuslepinguid ka USA dollarites. Kuna kohustus klientide ees, mis on võetud USA dollarites, moodustab ligikaudu 1% elukindlustuse tehnilisest eraldistest ja on kaetud investeringuga samas valuutas, juhtkonna hinnangul ettevõttel puudub valuutarisk.

3.2.9. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et vaba raha ei ole piisavalt, et täita kohustusi ilma mõistlike kulutusteta. Juhtkond on seadnud investeerimispoliitikas limiidid, et hoida piisavat likviidsust oma kohustuste täitmiseks. Vt. Lisa 3.2.1.

3.2.10. Tuleviku rahavoogude ebakindlus

Kindlustusseltsil on risk kindlustuslepingutest tulenevate maksete mittelaekumisest. Tuleviku rahavood võivad olla kas väiksemad lepingukohastest maksetest, võivad toimuda mittetähtaegselt. Üldine majanduskliima halvenemine põhjustab klientide säästmisvõime vähenemist ja suurendab nimetatud riski. Seltsi juhtkond analüüsib tuleviku rahavoogude laekumise tõenäosust ja võtab kasutusele meetmed suurendades tähelepanu kliendihalduse osas, leidmaks klientide makseraskustele lahendusi. Tulenevalt rahavoogude muutusest, teeb juhtkond korrektiive ka ettevõtte juhtimises ning tulevikuplaanides.

3.2.11. Hiljutine volatiilsus maailma finantsturgudel.

Jätkuv globaalne likviidsuskriis, mis algas 2007. aasta keskel, on muuhulgas kaasa toonud kapitaliturgede vähenenud finantseerimisvalmiduse, madalama likviidsustaseme kogu pangandussektoris ning periooditi ka kõrgemad pankadevahelised laenuintressimäärad ja väga

suure volatiilsuse aktsiaturgudel. Globaalsetel finantsturgudel valitsev ebakindlus on põhjustanud ka pankade pankrotte ning ülevõtmisi USA-s, Lääne-Euroopas, Venemaal ja mujal. Jätkuva finantskriisi mõju ulatust ei ole võimalik hinnata ega selle vastu ennast täielikult kaitsta.

Finantskriis mõjutab eelkõige ettevõtte investeerimistegevust. Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt ennustada, milline on finantsturgude likviidsuse edasise vähenemise ning valuuta- ja väärtpaberiturgude suurenenud volatiilsuse mõju ettevõtte finantspositsioonile.

Juhtkonna hinnangul eksisteerib ettevõtte investeerimisportfellis olevate instrumentide osas aktiivselt kaubeldav turg, millele annavad kinnitust mitmete väärtpaberite müügitingimused aruande koostamise perioodil. Juhtkond usaldab finantsturgude kauplemissüsteemist saadud erinevate instrumentide turuhindasid ega ole seetõttu kasutanud muid hindamismudeleid.

Juhtkond on hinnanud omavahendite mittepiisavuse riski, mille reliseerumisel tekib aktsionäri vajadus finantseerida ettevõtte tegevust. Kindlustusselts sõltub aktsionäri võimest tõsta kapitali või muul moel ettevõtte tegevust finantseerida.

Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada ettevõtte jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

3.3. Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil või välistest sündmustest, sh juriidiline risk. Juriidiline risk on risk, et õigustatud osapool ei saa rakendada oma õigusi või oodata kohustuste täitmist, kuna kohustatud osapool ei täida võetud kohustusi.

Operatsiooniriski juhtimise üldpõhimõtted on kehtestatud Seesam Life Insurance SE juhatause poolt ja fikseeritud reguleerivate ja tegevusi ning protseduure kehtestavate ettevõttesiseste eeskirjadena.

3.4. Infotehnoloogia risk

Kindlustusseltsi tegevus sõltub olulisel määral infotehnoloogiast. Infotehnoloogiaga seotud riskide haldamiseks on juhtkond välja töötanud infotehnoloogia strateegia, kehtestanud sisemised protseduurid ja korrad. Juhtkond hindab infotehnoloogia jääkriski madalaks.

Lisa 4 Kindlustuspreemiad

Neto kindlustuspreemiad	2008	2007
Brutopreemiad		
Kindlustuslepingud	122 329 214	105 299 584
Tervisekindlustuslepingud	46 746 122	47 404 501
Kokku	169 075 336	152 704 085
Edasikindlustuse preemiad		
Garanteeritud intressiga kindlustuslepingud	2 351 864	1 653 186
Investeerimisriskiga kindlustuslepingud	45 979	67 002
Kokku	2 397 843	1 720 188
Neto kindlustuspreemiad	166 677 493	150 983 897

Osa klientidest on otsustanud kindlustuslepingu tähtaja saabumisel sõlmida ettevõttega uus kindlustusleping. Lepingu pikendamisel sõlmitakse kliendiga uus kindlustusleping ning eelnevast lepingust vabanenud summad suunatakse uude lepingusse ning kasumiaruandes

kajastatakse preemiatulu ja hüvitise maksmine ilma et toimuks reaalselt raha liikumist ettevõttest välja. Sellest tulenevalt ei ole rahavoogude aruandes ning kasumiaruandes kajastatud hüvitised ning kogutud preemiad üheselt võrreldavad.

Lisa 5 Investeeringutulud

	2008	2007
Finantsvaradelt õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande *		
Intressid	11 158 085	17 691 775
Dividendid	2 397 938	2 219 847
Lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt		
Intressid	1 051 517	2 092 963
Kokku finantsvaradelt	14 607 540	22 004 585
Deposiitide intressid	7 821 218	1 347 420
Kokku	22 428 758	23 352 005

* Investeeringutulud finantsvaradelt õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on saadud nimetatud varadelt, mis on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 6 Netotulu investeeringute realiseerimisest

	2008	2007
Finantsvaradelt õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
Realiseeritud kasum		
Aktsiad ja fondiosakud	2 785 870	36 247 419
Võlainstrumentid	4 216 727	807 667
Kokku	7 002 597	37 055 086
Realiseeritud kahjum		
Aktsiad ja fondiosakud	-44 298 182	-4 641 353
Võlainstrumentid	-8 095 666	-4 272 203
Kokku	-52 393 848	-8 913 556
Netotulu investeeringute realiseerimisest kokku	-45 391 251	28 141 530

Netotulud investeeringute realiseerimisest on saadud finantsvaradelt õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mis on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 7 Netotulu investeeringute väärtuse muutusest

	2008	2007
Finantsvaradelt õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
Tulud õiglase väärtuse tõusust	2 809 605	10 761 580
Kulud õiglase väärtuse langusest	-104 229 929	-58 046 965
Kokku	-101 420 324	-47 285 385

Netotulud investeringute väärtuse muutusest on saadud finantsvaradelt õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mis on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 8 Muud tegevustulud

	2008	2007
Muud tulud (sh. vahendustasud)	1 057 712	4 986 655
Negatiivne firmaväärtus	0	16 647 584
Edasikindlustuse komisjonitasud	418 788	629 430
Kokku	1 476 500	22 263 669

Lisa 9 Esinenud nõuded netona edasikindlustusest

Hüvitised netona edasikindlustusest	2008	2007
Garanteeritud intressiga kindlustuslepingud		
Hüvitised ja tagastused	71 083 321	47 856 922
Kohustuste muutus	33 002 898	58 007 505
Kokku	104 086 219	105 864 427
Investeeringuriskiga lepingud		
Hüvitised ja tagastused	1 008 831	16 446
Kohustuste muutus	11 979 328	-313 199
Kokku	12 988 159	-296 753
Hüvitised netona edasikindlustusest kokku	117 074 378	105 567 674
Kahjud ja nõuete käsitluskulud netona edasikindlustusest		
Nõuete käsitluskulud	2 587 643	2 002 844
Kohustuste muutus	1 670 944	2 831 566
Kahjud ja nõuete käsitluskulud netona edasikindlustusest kokku	4 258 587	4 834 410
Esinenud nõuded netona edasikindlustusest	121 332 965	110 402 084

Lisa 10 Kindlustuslepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud

	2008	2007
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud (Lisa 11)	42 483 628	38 836 323
Administratiivkulud		
Mittesugused tegevuskulud	23 904 093	20 507 147
Põhivara amortisatsioon (Lisa 14)	304 037	857 952
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (lisa 14)	277 161	3 272 360
Omandatud äri väärtuse amortisatsioon (lisa 14)	801 596	801 594
Administratiivkulud kokku (Lisa 11)	25 286 887	25 439 053

Mittesugused tegevuskulud koosnevad portfelli haldamise, ettevõtte üldjuhtimise, raamatupidamise ja infotehnoloogiaga seotud kuludest.

Lisa 11 Tegevuskulud liikide lõikes

	2008	2007
Amortisatsioon (Lisa 14)	1 382 794	4 931 906
Tööjõukulud	23 012 139	17 746 218
Kindlustusvahendajate tasud	27 915 124	23 966 802
Kulud ruumidele	5 662 845	5 181 736
Kontorikulud	3 057 623	3 684 612
Reklaamikulud	1 237 700	1 711 032
Muud kulud	5 502 290	7 053 069
Kulud kokku	67 770 515	64 275 375

Tööjõukulud

	2008	2007
Palgad	17 863 050	12 963 671
Sotsiaalmaks	5 149 089	4 782 547
Tööjõukulud kokku	23 012 139	17 746 218

Lisa 12 Investeeringute halduskulud

	2008	2007
Varahaldusteenuste tasud	2 206 401	1 879 307
Teenustasud	518 959	245 261
Investeeringute halduskulud kokku	2 725 360	2 124 568

Lisa 13 Sidusettevõtja

Seoses tütarettevõtte ostmisega Lätis 2007.aastal soetati Läti tütarettevõttes olnud sidusettevõtte Nord LB Fondi, milles on osalus 25% ja tütarettevõtte Apdrošinas Generalagentura SIA 100%-line osa. Juhtkonna hinnangul ei avalda tütarettevõtte finantsnäitajad olulist mõju konsolideeritud majandusaasta aruandele. Tütarettevõtte osakapital on 2000 Läti latti (44 195 EEK).

Ettevõtte müüs 2007. aastal soetatud sidusettevõtte Nord LB Fondi 25%-lise osaluse 351 402 LVL eest. Sidusettevõtte bilansiline maksumus oli 38 639 LVL ja tehinguga saadi müügikasumit 312 763 LVL (6 965 690 EEK). Tehingust on laekumata 140 561 LVL (3 130 499 EEK), mille maksmise kohustus on ostjal ühe aasta jooksul lepingu sõlmimisest ning mille laekumine sõltub ostu-müügi lepingu konfidentsiaalsetest tingimustest. Nord LB Fondi bilansiline maksumus soetamisel on näidatud allolevas tabelis bilansilise maksumusena 2007 aasta alguses.

Nord LB Fondi

	2008	2007
Osatähtsus aktsakapitalist	25%	25%
Soetushind	862 090	862 090
Aasta alguses	867 477	862 090
Kap.osaluse meetodil arvestatud kasum (kahjum)	0	-387 497
Osaluse suurenemine / vähenemine	0	392 884

Aktsiate müük (bilansilises maksumuses)	-867 477	0
Bilansiline maksumus perioodi lõpul	0	867 477
Aktsiate müügikasum	6 965 690	0
sealhulgas laekunud	3 835 191	0
laekumata	3 130 499	0

Lisa 14 Materiaalne- ja immateriaalne põhivara

	Imma- terialne põhivara	Mootor- sõidukid	Materiaalne põhivara		Kokku materiaalne põhivara
			Riistvara	Mööbel, kontori- tehnika	
Soetusmaksumus 31.12.2006	8 498 408	449 150	1 461 751	65 000	1 975 901
Akum.kulum 31.12.2006	-4 674 827	-449 150	-292 352	0	-741 502
Jääkmaksumus 31.12.2006	3 823 581	0	1 169 399	65 000	1 234 399
Soetusmaksumus 31.12.2006 filiaalides	18 875 429	1 176 260	2 063 348	2 415 902	5 655 510
Akum.kulum 31.12.2006 filiaalides	-11 300 568	-691 921	-1 489 176	-1 305 740	-3 486 837
Jääkmaksumus 31.12.2006 filiaalides	7 574 861	484 339	574 172	1 110 162	2 168 673
Äriühenduse käigus ületulnud põhivarad soetusmaksumuses	27 373 837	1 625 410	3 525 099	2 480 902	7 631 411
Äriühenduse käigus ületulnud põhivarade akumulereeritud kulum	-15 975 395	-1 141 071	-1 781 528	-1 305 740	-4 228 339
Soetamine, ettemaksed	-579 563*	0	250 708	116 308	367 016
Omandatud äri väärtus	16 031 880	0	0	0	0
Müüdid vara soetusmaksumuses	-214 478	-166 150	-2 141 083	-1 738 580	-4 045 812
Müüdid vara akumulereeritud kulum	0	130 903	1 652 384	1 152 582	2 935 869
Amortisatsioonikulu	-4 159 863	-203 560	-639 823	-280 117	-1 123 500
Soetusmaksumus 31.12.2007	42 611 676	1 459 260	1 634 724	858 630	3 952 614
Akum.kulum 31.12.2007	-20 135 258	-1 213 728	-768 966	-433 276	-2 415 970
Jääkmaksumus 31.12.2007	22 476 418	245 532	865 758	425 354	1 536 645
Kursivahe (soetusmaksumus)	-488 081	0	-773	-12 471	-13 245
Kursivahe (akum.kulum)	451 396	0	312	6 808	7 120
Kursivahe (jääkmaksumus)	-36 685	0	0	0	0
Soetamine, ettemaksed	2 331 201	0	297 572	286 835	584 407
Müük	0	0	-71 703	0	-71 703
Amortisatsioonikulu	-1 163 369	-96 102	-489 105	-217 237	-802 444
Soetusmaksumus 31.12.2008	43 738 825	1 299 772	1 859 820	1 132 994	4 292 586
Akum.kulum 31.12.2008	-20 131 260	-1 150 342	-1 257 759	-643 705	-3 051 806
Jääkmaksumus 31.12.2008	23 607 565	149 430	602 060	489 290	1 240 780

* Kindlustusprogrammi soetamisel 2006.aastal tehtud soetusmaksumuse parandus 2007.aastal seoses hankija kreditarvega.

Immateriaalse põhivarana on bilansis kajastatud tarkvara litsentse ja Läti tütarettevõtte ostuga tekkinud äri väärtust (VOBA). Äriväärtust amortiseeritakse 20 aasta jooksul.

Lisa 15 Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande

	31.12.2008	31.12.2007
Aktsiad ja fondiosakud		
noteeritud	13 420 420	72 290 073
turul aktiivselt kaubeldavad	118 105 637	241 331 752
Aktsiad ja fondiosakud kokku	131 526 057	313 621 825
Võlakirjad *		
valitsuste võlakirjad	2 256 120	236 151 088
noteeritud võlakirjad	290 751 192	170 247 206
Võlakirjad kokku	293 007 312	406 398 294
Tähtajalised hoiused	390 359 159	21 987 886
Võlainstrumendid kokku	683 366 471	428 386 180
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kokku	814 892 528	742 008 005

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Kõik finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks. Keskmine efektiivne intressimäär tähtajalistel hoiustel on 7,0% p.a. (2007 5,0% p.a.) ja võlakirjadel 4,4% p.a. (2007 4,3% p.a.).

Lisa 16 Aktsiad ja fondi osakud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande

	Noteeritud aktsiad	Fondi- osakud	Kokku
Bilansiline maksumus 31.12.2006	91 326 340	144 617 908	235 944 248
Soetatud	100 805 285	245 282 223	346 087 508
Müüdud (müügihinnas)	115 326 226	146 332 713	261 658 939
Müügist saadud kasum	25 276 565	3 041 449	28 318 014
Väärtuse muutus	-29 791 891	-5 277 115	-35 069 006
Bilansiline maksumus 31.12.2007	72 290 073	241 331 752	313 621 825
Soetatud	40 991 537	83 719 194	124 710 731
Müüdud (müügihinnas)	43 889 050	122 285 667	166 174 717
Müügist saadud kahjum	-23 921 997	-17 590 315	-41 512 312
Väärtuse muutus	-32 050 143	-67 069 327	-99 119 470
Bilansiline maksumus 31.12.2008	13 420 420	118 105 637	131 526 057

Aktsiad ja fondiosakud on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Lisa 17 Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande**Lühiajalised võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid**

	31.12.2008	31.12.2007
Bilansiline maksumus perioodi alguses	406 398 294	271 654 232
Soetatud	383 448 691	315 265 577
Müüdud (müügihinnas)	491 474 485	169 474 476

Müügist saadud kasum/kahjum	-3 878 939	-2 452 779
Väärtuse muutus	-1 486 249	-8 594 260
Bilansiline maksumus perioodi lõpus	293 007 312	406 398 294

Võlakirjad on klassifitseeritud gruppi „finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel

Lisa 18 Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	31.12.2008	31.12.2007
Pikaajalised võlakirjad	18 447 992	23 280 404
Pikaajalised võlakirjad õiglasel väärtuses	16 766 623	20 927 979

Efektiivne intressimäär on 5,05%.

Lisa 19 Müügioteel finantsvara

	31.12.2008	31.12.2007
Aktsiad		
(aktiivselt mitte kaubeldavad)		
Bilansiline maksumus perioodi alguses	17 955 000	22 819 660
Ümber klassifitseeritud (tütarettevõtteks)	0	-2 805 433
Väärtuse ümberhindlus	0	-2 059 227
Bilansiline maksumus perioodi lõpus	17 955 000	17 955 000

Müügioteel finantsvarana on kajastatud AS LHV Varahalduse aktsiad.

AS LHV Varahalduse aktsiate õiglase väärtuste hindamise aluseks on tehtud aktsiate ostupakkumiste hinnavahe.

AS LHV Varahalduse aktsiakapital on 63 000 000 krooni, ühe aktsia nimiväärtus on 10 krooni. Ettevõttele kuulub 1 197 000 aktsiat. Aktsiaga ei kaubelda finantsturgudel.

Ettevõtte on saanud ühe ostupakkumise, kuid müügi toimumise aeg ei ole veel lõplikult otsustatud.

Lisa 20 Nõuded, sh kindlustustegevusest

	31.12.2008	31.12.2007
Ettemakstud kulud *	4 172 662	3 063 849
Nõuded seotud osapoolte vastu Lisa 29	0	46 633
Muud nõuded, viitlaekumised	14 333 882	6 926 152
Kokku	18 506 544	10 036 634

* sealhulgas edasilükatud sõlmimiskulud

Edasilükatud sõlmimiskulud perioodi alguses	2 365 068	2 110 822
Lisandunud kulud	3 530 835	1 876 840
Amortiseeritud kulud	-2 669 707	-1 622 594
Edasilükatud sõlmimiskulud perioodi lõpus	3 226 196	2 365 068

Kõik nõuded on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks.

Lisa 21 Nõuded edasikindlustuslepingutest

	31.12.2008	31.12.2007
Edasikindlustuse osa kindlustuskohustustes	184 188	663 477
Nõuded edasikindlustuslepingutest	649 783	437 598
Kokku	833 971	1 101 075

Lisa 22 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2008	31.12.2007
Raha pangas ja kassas	16 686 651	34 386 260
Üleöödeposiidid	17 355 243	14 107 708
Kokku	34 041 894	48 493 968

Intressimäär Eesti krooni pangakontol keskmiselt kuujäägilt on 0,2% p.a. (2007.a. 0,2% p.a.), üleöödeposiidil 1,5-2% p.a.(3,5 % p.a.).

Lisa 23 Omakapital

Kõikide aktsiate eest on tasutud rahas.

Aktsiate arv aruandeperioodi alguses oli 470 000 ja lõpus 782 932.

26.juunil 2008 toimus aktsiakapitali suurendamine täiendavate aktsiate emiteerimise teel ülekursiga. Emiteeriti 312 932 aktsiat. Aktsiakapitali ja ülekursi suurendati kokku 62,6 miljoni krooni võrra, mis maksti sisse kahes osas, 7,8 miljonit krooni 27. juunil ja 54,8 miljonit krooni 3. juulil 2008.a. Kõikide aktsiate eest on bilansipäeva seisuga tasutud.

Põhikirja järgi on miinimumkapitaliks 30 000 000 krooni ja minimaalseks lihtaktsiate arvuks 300 000 ning maksimumkapitaliks 120 000 000 krooni ja maksimaalseks lihtaktsiate arvuks 1 200 000. Aktsia nimiväärtus on 100 krooni.

Kuni 27. veebruarini 2008 olid seltsi aktsionärid 99% Suomi Mutual Life Assurance Company ja 1% Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS. Alates 27. veebruarist 2008 on seltsi aktsionär 100% Wiener Städtische Versicherung AG Vienna Insurance Group.

Ettevõtte jaotamata kahjum seisuga 31. detsember 2008 oli 46 440 488 krooni (2007.a. oli kasum 40 186 854 krooni), mistõttu ei saa omanikele dividendimakseid teha.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2007 oli 40 186 854 krooni. Dividendide väljamaksmisel omanikele alates 1. jaanuarist 2008 kaasneb sellega tulumaksukulu 21/79 (kuni 31.detsember 2007: 22/78 netodividendina väljamakstavalt summalt. Seega oli seisuga 31.12.2007 eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 31 747 615 krooni ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 8 439 239 krooni.

Lisa 24 Kohustused kindlustuslepingutest

	Elukindlustuse eraldis		Rahuldamata nõuete eraldis		Kokku	
	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogu-summa	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Netona edasikindlustusest
Lõppsaldo 31.12.06	92 928 599	340 707	1 259 493	11 210	94 188 092	93 836 175
Arvestatud perioodil	192 583 086	306 958	7 115 564	4 602	199 698 650	199 387 090
Lõppsaldo 31.12.07	285 511 685	647 665	8 375 057	15 812	293 886 742	293 223 265
Arvestatud perioodil	42 329 013	-75 651	1 782 139	61 957	44 111 152	44 124 846
Lõppsaldo 31.12.08	327 840 698	572 014	10 157 196	77 769	337 997 894	337 348 111

Ettevõtte on avatud rahavoogude riskile, mis tulenevad garanteeritud fikseeritud intressimääradest. Vaata selgitusi ja kestvuse võrdlust Lisas 3 „Finantsriskid“.

Lisa 25 Finantskohustused

Finantskohustused investeerimislepingutest-õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande	31.12.2008	31.12.2007
Aruandeperioodi alguses	105 721 678	66 770 823
Laekunud maksed	57 240 472	51 539 289
Teenustasud	-14 482 121	-9 004 082
Eraldised ja väljamaksed	-7 289 475	-4 265 592
Väärtuse muutus, intressid ja boonused	-46 759 182	681 240
Aruandeperioodi lõpuks	94 431 372	105 721 678

Finantskohustused investeerimislepingutest-korrigeeritud soetusmaksumuses

Aruandeperioodi alguses	345 637 916	306 289 907
Laekunud maksed	45 847 061	48 353 321
Teenustasud	-6 504 848	-5 990 415
Eraldised ja väljamaksed	-27 919 089	-15 033 757
Väärtuse muutus, intressid ja boonused	8 372 630	12 018 860
Aruandeperioodi lõpuks	365 433 670	345 637 916

Lisa 26 Muud kohustused

	31.12.2008	31.12.2007
Kohustused seotud osapoolte ees (Lisa 28)	31 310 347**	320 680*
Väljamaksmata palgad, puhkusetasu kohustus	3 200 667	2 087 375
Sotsiaalmaks, muud maksud	1 742 800	2 072 889
Viitvõlad, muud kohustused	10 019 509	10 066 190
Kokku	46 273 323	14 547 134

*Kohustused on emattevõtte Suomi Mutual Life Assurance Company ees (31.12.2007).

** Kohustused on emaettevõtte VIG ees (31.12.2008)

Kõik kohustused, välja arvatud allutatud laen summas 31 293 200 krooni, on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustusteks. Allutatud laenu tagasimaksmise tähtaeg on 2013. aastal, 5 aasta pärast.

Lisa 27 Kasutusrent

2008. aastal tasuti kasutusrendimakseid kontoripindade rendi eest 4 670 976 krooni (2007. aastal 3 982 569 krooni). Kasutusrendi makseid sõiduauto kasutamise eest tasuti 81 652 krooni (2007.a. 78 368 krooni). Kontoripindade rendilepingute lõpetamisest tuleb ette teatada kaks kuni kaksteist kuud, mis tooks kaasa kulusid 1 657 111 krooni (2007.aastal 1 576 936 krooni).

Lisa 28 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse seisuga 31.12.2008:

- a) emaettevõtja Wiener Städtische Versicherung AG Vienna Insurance Group;
- b) tütarettevõtjat Apdrošināšanas Ģenerālaģentūra SIA
- c) juhatuse, nõukogu liikmeid ja nende lähikondseid ning nende kontrolli all olevaid äriühinguid.

Ettevõtte võttis 29.12.2008 summas 2 000 000 EUR (31 293 200 EEK) allutatud laenu emaettevõttelt Wiener Städtische Versicherung AG Vienna Insurance Group (VIG). Laenu pikkus on 5 aastat ja intressimäär 10% p.a. 2008.a. intress on 17147 krooni. Kohustus kokku seisuga 31.12.08 VIG ees on 31 310 347 krooni(31.12.2007 0 krooni) .

Juhatuse liikmetele maksti 2008. aastal tasudeks 4 935 612 krooni (2007. aastal 3 310 917 krooni).

Juhatuse esimehe lahkumishüvitus on 6 kuu lepingujärgse tasu suuruses summas.

Seesam Life Insurance SE ostnud ja osutanud teenuseid:

	Ostud		Müügid	
	2008	2007	2008	2007
<i>Tütarettevõtja: Apdrošināšanas Ģenerālaģentūra SIA</i>				
Kindlustuse vahendus	3 101 933	4 137 787	0	0
Muud teenused	24 626	49 758	0	9 707
<i>Tütarettevõtja kokku:</i>	3 126 558	4 187 545	0	9 707
Juhatuse liikmete tasud koos vastavate maksudega	4 935 612	3 310 917	0	0

Seotud osapoolteks loetakse (seisuga 31.12.2007):

- a) emaettevõtjat – Suomi Mutual Life Assurance Company;
- b) sidusettevõtjat – Nord LB Fondi
- c) Seesam Life Insurance SE aktsiate omanikku – Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS ;
- d) tütarettevõtjat Apdrošināšanas Ģenerālaģentūra SIA
- e) juhatuse, nõukogu liikmeid ja nende lähikondseid ning nende kontrolli all olevaid äriühinguid.

Seesam Life Insurance SE on 2007. aastal ostnud ja osutanud teenuseid:

	Ostud	Müügid
	2007	2007
<i>Emaettevõtja</i>		
Arvutiprogrammid	642 604	0
Seesam Life Latvia, Seesam Life Lithuania aktsiad	102 167 111	0
<i>Emaettevõtja Suomi kokku</i>	102 809 715	0
<i>Sidusettevõtja: IPAS DnB Nord Fondi</i>		
Kohustusliku kogumispensioni valikuavalduste vahendamine	0	78 574
<i>Tütarettevõtja: Apdrošināšanas Ģenerālaģentūra SLA</i>		
Kindlustuse vahendus	4 137 787	0
Muud teenused	49 758	9 707
<i>Tütarettevõtja kokku:</i>	4 187 545	9 707
<i>Teistele seotud osapooltele:</i>		
Seesam RK AS		
Kindlustuse vahendus	48 658	207 786
Kindlustused	22 417	22 128
Muu	0	2 065
Seesam RK AS kokku:	71 075	231 979
Juhatusel liikmete tasud koos vastavate maksudega	3 310 917	0

2007.aastal olid kohustused seotud osapoolte ees on emaettevõttele Suomi Mutual Life Assurance Company summas 320 680 krooni kindlustusprogrammiga seotud kulude eest (vt. Lisa 26 *Muud kohustused*) ja nõuded Seesam RK AS-ile summas 46 633 krooni vahendustasude eest (vt Lisa 20 Nõuded, sh kindlustustegevusest). Nõudeid ei olnud alla hinnatud.

Lisa 29 Tingimuslikud varad ja -kohustused

Maksuhaldur ei ole aastatel 2007 - 2008 ettevõttes läbi viinud maksurevisjoni.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Ettevõtte ei ole kajastanud edasilükatud tulumaksu varana, mille võrra oleks võimalik tulevikus makstavat tulumaksu vähendada. Hinnanguliselt oleks edasilükatud tulumaksusumma 10 324 tuhat krooni.

Sõltumatu audiitori aruanne

Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek

Seesam Life Insurance SE 2008. majandusaasta tulemuseks oli puhaskahjum summas 86 627 342 krooni.

Omakapitali suurus oli 85 434 215 krooni, mis ületab kindlustustegevuse seaduse miinimumnõude.

Juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku katta kahjum summas 86 627 342 krooni eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt.

Juhatuse esimees
Olga Reznik

Juhatuse liige / vastutav aktuaar
Marika Guralnik

Juhatuse liige
Klaus Eberhart

Juhatuse liige
Viktors Gustsons

Juhatuse liige
Tomas Milašius

Juhatuse ja nõukogu liikmete allkirjad 2008. majandusaasta aruandele

Seesam Life Insurance SE majandusaasta aruande, mis on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt _____, 2009 otsusega, allkirjastamine _____2009:

Juhatuse esimees
Olga Reznik

Nõukogu esimees
Franz Fuchs

Juhatuse liige
Marika Guralnik

Nõukogu liige
Rudolf Ertle

Juhatuse liige
Viktors Gustson

Nõukogu liige
Hans Raumauf

Juhatuse liige
Tomas Milašius

Nõukogu liige
Elke Stocker

Juhatuse liige
Klaus Eberhart

Seesam Life Insurance SE müügitulu EMTAK lõikes

kroonides	2008	2007
Elukindlustus (kood 6511)	169 075 336	152 704 085